№ 16. Neue Jüdische Zeitung. I. Jahrgang.

נייע יידישע צייטונג

דיא „נייע יידישע צייטונג"
ערשיינט
יעדען פרייטאג.

פראנומעראציאָן - פּרייז:
נאנצאָהריג 4 גל. אָ. וו.
האַלבּיאָהריג 2 „ „ „
פיערטעלאָהריג 1 „ „ „

דיא רעדאקציאָן
אונד אדמיניסטראציאָן
בעפינדען זיך:
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָהין אויך דיא פּראָנומעראציאָן-נעלדער צו זענדען זינד.

אינזעראטע
ווערדען בּילליגסט בּעצאָלט.

ב"ה בודאפעסט, ו', פ' במדבר **Budapest, Freitag, den 27. Mai 1881.** שנת תרמ"א לפ"ק.

איינע דרינגענדע מאהנונג.

בודאפעסט, 26. מאי.

טרויריג פראיינינסטע זינד עס, וועלכע ווער פאָן אללען יידען צו פערזיכונג האבען, דאס רשעות, וועלכעס וואהל נימאלס איינגעשאר-בען וואר, אבער זיך דאך וועניגסטענס הינטער דער מאסקע דער טאלעראנץ אונד בּילדונג פערבאָרגען האַטטע, בּריכט אנגעשיינ וועדער לאָז, אונד וואס דאס טרויריגסטע בּיא דער זאכע איזט, דאס דער יידע,-דאס דעם פאָבּעלס, וואָ עס זיך הערוישטעללט, כיכט פאָן אללבּער לאָז-גערבּאָרגען איזט, זאָנדערן דאס ער פאָן געוויססן ליישען, דיא איינגעפּרייזטען צוינגע פערפאָלגען, פאָרטלייך גענאָהרט, גראָבּסגעאָגען אונד געלי-טעט וועד.

אבּערבּאלד דא, וואָ אנגעזונדע פאָלטישע פערהאלטנססע איינע נאָהרונג הערפאָרגעבּראכט אונד דיא פאָרטיגן איינאנדער פינדלך געגעג-אבּערגעשטעללט האבען, שטעהט, וואָ דער אמבּאס צוישען דען שמיעדע-האממערן, דער יידע אלס זוינדע,-באָק צוישען דען פאָרטיגן, אונד מיט הערהאלטען פיר דיא וואוטה, וועלכע דיא אנדערע ערפאָללט.

אין רוסלאנד זינד עס דיא ניהיליסטען, וועלכע אונפערפאנגען דאס פאָלק נעגען דיא רעגיערונג אויפגעהעצט, דיא יידען-פערפאָלגונגען איינגע-לייטעט האבען. דאפיר איזט דאס יאהר נעזוי-דעלט ליידט צו געוויסנען אונד האט דאס יידלע טהיער — פאבּעל נעגאנגט — איינמאל בּלוט געלעקט. דאנן וויללט עס יידישער בּלוט טרינקען, דאנן בּליבּט עס ניכט מעהר בּיא דען יידען שטעהען, דאנן נעהט עס אבּער דיא בּירגער, אבּער דיא בּעזיטצענדען קלאססען, אבּער דען אדעל, בּיז הייניך, אין אונבּערעכענבּארע אהנע, דאנן וואלצט עס זיך איך אבּער דען טהראן אונד ריישט איהן מיט הינאב אין דאס אללגע-מיינע געוויررע אונד דאנן האט דער פאבּעל דיא ארבּייט דער ניהיליסטען פאללבּראכט. עס האט געמאָרדעט, געזונגען, געפּלינדערט, פערניכטעט, דאס בּעשטעהענדע ערשאָפען. דער טריים דער ניהיליסטען האט זיך ערפילט. דאמיט אבּער דער פאבּעל שולד מאכט, דאמיט עס בּיא איהנען זיך דאס בּיבּען, מאָרדען, פּלינדערן איינשטייהיג, מיססען דיא יידען הערהאלטען.

אין רוסלאנד האט איינע אנזעהליג מיל-טאָר-ווירטהשאפט פערהאלטנססע געשאפען, וועלכע פיר דאס פאָלק דריקענד, אינדערהאלב זינד. דיא סאָציאל-דעמאָקראטען טרייטען דאפאָן בּעססערע צושטאנדע הערבּייצופירען. ווייל דיא אבּער ניכט מיטה האבען, נעגען יענע איפ-צוטרעטען, וועלכע דיזע צושטאנדע געשאפען האבען, זינד עס נון דיא יידען, דיא דיא אנקלא-גען, וועלכע דיא דער איפנערגעטען מענגע אלס דיא גרונד-אורזאכע אללער אבּעל בּעצייכנען. דיא יידען זאגען דיא, אבּער דיא נאנצע בּעזיטצענדע מלאססע מיינען דיא. נעהמט איינמאל אבּער דיא יידען, ווער ווייל דעם ווייטהעזיגען אבּעל שראנ-קען זוטצען?

וואהל האט דער רוסישע צאר דער פעטערס-בּורגער יידישען קריעגסצאָהן אונד דער רוסישע קראָנפּרינץ דער בּעדלינער יידען פערזוכערט, דאס דיא רעגיערונג דעזוגט געראססיגן טייבּען פערן שעהט, דאסזעלבּע פערדאממט אונד איך בּעשטראפען ווערדע. דאס אבּער זעלבּסט איין קאָזיערלבּעס וואָרט ניכט אים שטאנדע איזט. דען בּעדראָהטען לעבּען אונד איינעגטהים צו שטעצען, דאס האבען ווער אי רוסלאנד טרייריג מיט עלעבּט.

איך בּיא אינס אין אונגארן מאכט זיך איינע אנטסעמטשע יידען-בּעוועגונג געלעגענ, איך בּיא אונס ערהבּען דיא יידענפינדע פייא אונד אפּפּען אהדע שטיممע, אים אהדע נעדער-טראכטיגען לעהרען צו פערדיגען. דאסזעלבּע ערפאהרען ווער אין אפּסערריך, נאמענלך אין גאליצין. אין לעמבּערג האבען בּעריישט בּיידע ראבּבּינען דראה,-בּריעפּע ערהאלטען, וואס נור נאטירליך איזט, דא דיא פאָרגאנגע אים נאהען רוסלאנד, דארטהין זעהר ליכט אונד זעהר ראש ווערפען.

וואהל וויססען ווער, דאס דיא אסטערריכישע רעגיערונג שטארק נעגע איזט, אהנליכע פאָר-גאנגע, וויא אין רוסלאנד וואָפּאָרט אים קוימע צו ערשטקען, אונד אויך אין דער אונגארישען רע-גיערונג קאָנגען ווער דיא נאטהיג עגעערשיג ער-וואָרטען, דאס זיא פון ניכט צוזאמססען ווערד. איינגעד איינעס אונגארישען בּירגער, וועלכער נאצאָנאלטאָאס אדער גלויבּען פר אויך אנגע-הארען מאָגג. אין אונערעכט צו טהון. ווער האבען דאפיר דאס ווארט דעם מיניסטער-פּראָזידענטען טאָס אויפגעבּראכט.

אבּער דיזע בּעריהמונג איזט מיט ריקזיכט אויף דיא רוסישען פאָרגאנגע נור איינע שוואכע, דענן ווער האבען בּעוויזיג, דאס אפּפּ דער בּעסטע ווילליג דער רעגיערונג ניכט הינריכט. אין דאס פערבּרעכען צו פערהינדערן אונד דיא שפּאטערע בּעשטראָפונג דער פערבּרעכער ניכט דען אפּפּערן אויפגעד איהר לעבּען נאך איהר איינגעטהים צוריק.

ווער גלויבּען דעסהאלב אין דיא רעגיערונג דיא דרינגענדע מאהנונג רכטען צו אללען, דיא אנטסעמטשע בּעוועגונג. וועלכע אהנעדעם נור דיא קראָנקהאפּטע אוסבּרוכ איינגער פּרעססע שראָבּענער אפּפּען איזט, שאן יעצטע, אין אה-רעם קוימע צו ערשטקען, עהע דיא נאך אים שטאנדע וואר, גראָבּערען שדען אנצוריכטען. דיא קאָנן דיעס אים זאָ ליכטער מהון, אלס דיעזע בּעוועגונג, איינע אינגעטעלבּע איזט, דא דא-הער שאן אים נאמען דעס נעזוטצטע ניכט נור אנטערדריקען זאללטע, זאָנדערן זאגאר הינצו פערפּפּלכטעט ווארע.

וואס אין דער וועלט פאָרגעהט.

בודאפעסט, 26. מאי.

אנגאָרן האט דיעזע יאהר אין אנגאָרן אין אר-טריע אנערקענונג געפונדען, וויא זיך איינער יאלכען אין דער נייערען צייט נור פאָאנקרייך רימהמן קאָנן. עס נעשאה בּיא אנגלעגענהייט דער קאָנזיערטיוונג דער אונגארישען נאָלדרענטע אין דיא נייע פּפערצעגטיג. 166 מיללייאָנען וואָרען צור סיבּשקרייבּונג אויפגעלעגט אונד נאהעצו דאס 25פּאָבּפּ, אללא בּיא 4000 מיללייאָנען ווארדיג געגעבּנען. עס איזט נאטירליך, דאס אונטער זאלכען אומשטאנדען אויינע נראָבּע רעדוקציאָן דער געגעבּנען בּע-טראָגע נאָטהווענדיג געוויאָרדען איזט. דאס רע-וולטאָט בּליבּט אבּער אומסערהין אין נאָלאָ-גענדעס צייגנס פיר דיא קרעדיטפּאָהיגקייט אונ-נארן.

דיא רעדאקציאָן
אונד אדמיניסטראציאָן
בעפינדען זיך:
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָהין אויך דיא פּראָנומעראציאָן-נעלדער צו זענדען זינד.

אינזעראטע
ווערדען בּילליגסט בּעצאָלט.

דער אבּשיעד דעס קראָנפּרינצליכען פאָארען פאָן בּודאפעסט.

זאָ הערצליך אונד בּעגייסטערט, וויא דער עמפּפאנג, וואר אויך דער אבּשיעד דעס קראָנפּרינצען אונד דער קראָנפּרינצעססין נאך בּיינאהע בּטאנגעס אויפגעוואהלט אין דער הייפּסטאדט. שאן צייטליך מאָרגענס וואָרען אללע שטראסען דיכט בּעזעצט מיט מענשען אונד היעלטען דיע-זעלבּען פּלאָטזען אונד קאָרפּאָראָאָנען שאפ-ליע, וויא בּיים אינצוג.

אם באהנהאָף בּעגייסטע דער אבּערבּירגער-מייסטער דאס האָהע פּאאר, וואָריין דער קראָנ-פּרינץ אין זעהר פערבּינדליכער וויייז דאנקטע דא בּיסמארק צום אבּשלוס אייגעס האנ-דעלסבּעריכטעס מיט אבּסטערריך-אונ-גארן ניכט צו בּעזייגען, וואר, בּלייבּט ניכטס אנדע-רעס אבּריג, אלס אין פּראָזיאָרען צו שאפפּען, מאן נעגנט דיעס אייגען מיססבּעגיגונגס-פערפּפּלאָגונגען, וועלכעד דען נאכטהייל האט. דאס ער ניכט אויף פּיעלע אהנדע הינונס געשלאססען ווירד, זאנדערן יידען אויינגעבּליק געקינדיגט וועד-דען קאָנן. אין זאָלכער וואהרדע עגדלך דיעזער מאגע אונטערצייכנעט אונד נון אין אלע אונד אונגארן-דען קאָנגרעס בּיזהער אנגעלעגענהייט, דאס דער בּיזהעריגע אונגערגעל-מאָסנג צוישאנד זין עגדע ערבּייטט האט.

אם אבּסערריישען ריכטאָראט בּעגהט עס זיט אין פאאר מאגען זעהר שטרמיש צו. דיא פערפאססונגס-פּרייזן, וועלכע פאָן דען אילטראָמאנטאנען אונד רעאקציאָנאָרען פאָרגע-אהרענד בּעדראָהט זינד, וואללען זיך דאס ניכט געפאללען לאססען, אונד זאָ קאָמ עס וועדער-אלט צו שקאנדאלסצענען אים אבּגעאָרדנעטע-הויז. דעפּטיג וואָרטע דער נעפאללען, דער פּראָ-וידענט מיטסע אינשריישען, דיא נאלעריען ריי-מען לאססען, שליעסליך צאג זיך דיא גאנצע לינקע אים דעם בּעראהענגסנאאל צוריק. עס זינד דאס טרויריגע צוישאנדע, וועלכע איך דיא דויער ניכט האלטבּאר זינד.

דיא אונטערזוכונגען, וועלכע וועגען דער ער-מאָרדונג דעס פּולאנס אבּדולאזיץ אין אין-געלייטעט וואָרדען, האבען בּעוויזעגט, דאס איך דער גבּערגער פאָן סמירנא, מיר האט אפּאשא, דאראן בּעמהיליגט וואר. דער פּולטאן אפּדענטעט דעססען פערהאפּטונג אן. מידהאט אפּאשא פליכ-טעט זיך אין דאס הויז דעס פּאָאנגאזישען קאָנ-זולס אין סמירנא, דא אבּער דיעזער פאָן דעם פּאָאנגאזישען בּאפּשאפּפּער אין קאָנסטאנטינא-פּעל דען בּעפעהל פערהיעלט. מידהאט קיינע פּאָליזעי צו געוואהרען, אונד איך דיא אנדערען קאָנזולן אדם אייגע אללבּע בּעוויזעגטען, זאָ ליעפערטע זיך מידהאט אפּאשא זעלבּער אים, נאבּרעס אים אדם שאנגע בּיינגען לעבּענס בּיז צור-עפּפּאָנונג דעס פּראָצעססעס צוגעזיכערט וואָרדע.

דיא אינאלענער, וועלכע נור מיט שווערע הערצען בּעגעזעהען האבען, וויא דיא דיא פּראָ-צאָזען אין טונס אין אפּרּיקא פּעסטזעטצען, וואללען נון וועניגסטענס אייגען ערזאטץ אונד פערלאנגען טרייאָלים. וואהרשיינליך ווירד אין אונגارן איך נעוואהרט ווערדען. דענן דאהנדך זיכערט זיך פּראָנקרייך דיינען בּעזוטשען אין טונס אונד עגגלאנד כאָאן דאנן אום זאָ קוהנער איך עגיפּטען שפּעקלירען. זאָ פּאָרפּאללט דאס טור-קישע ריייך נאך אונד נאך פאָן אללבּעלבּע.

דער אבּשיעד דעס קראָנפּרינצליכען פאָארען פאָן בּודאפעסט.

זאָ הערצליך אונד בּעגייסטערט, וויא דער עמפּפאנג, וואר אויך דער אבּשיעד דעס קראָנ-פּרינצען אונד דער קראָנפּרינצעססין נאך בּיינאהע בּטאנגעס אויפגעוואהלט אין דער הייפּסטאדט. שאן צייטליך מאָרגענס וואָרען אללע שטראסען דיכט בּעזעצטע מיט מענשען אונד היעלטען דיע-זעלבּען פּלאָטזען אונד קאָרפּאָראָאָנען שאפ-ליע, וויא בּיים אינצוג.

אם באהנהאָף בּעגייסטע דער אבּערבּירגער-מייסטער דאס האָהע פּאאר, וואָריין דער קראָנ-פּרינץ אין זעהר פערבּינדליכער וויייז דאנקטע

דיא רעדאקציאָן
אונד אדמיניסטראציאָן
בעפינדען זיך:
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואָהין אויך דיא פּראָנומעראציאָן-נעלדער צו זענדען זינד.

אינזעראטע
ווערדען בּילליגסט בּעצאָלט.

דעם מאשא! יעדער פראַפעסיאָנעל אינער פרעמדען נאַציאָן זאָלל זיך צו אידם בענעמען, אום דאס שייבען זיינער מאיסבאַט צו האָרען. אונד דאָ, אויף זיך וויינען זאָלסט, אַ זינד הויער דיא נאַטאַרע, דיא אידן צו פאַרמאַקאָלל נעמען ווערדען," דיא יידישע נאַבאַלען, 28 אַן דער צאהל, מראַסען צוזאַמען אונד בעגאַבען זיך נאָך דעם הויזע דעם מאשא אומ אַלעק, וואָ מאַן דיא 3 שטונדען אין דער אַנזענוחטשע פאַר דער מהיר וואַרטען ליעק. אָדאַנן קאַם דער מאשא הערויס אונד ערעגאַט דיא אַן באַראַשס מיט אַ פאָלגענדערמאַסען אַן: „יודען! אידר ווערדעט אונגעראַזאָט. אידר נעהמט אין דער שאַרבט מיט שוהען אונ דען פיסען, אידר ווידמט אייך דער כריסטען, אידר ערהעבעט אי דיר שימפע אונ צענגנוואַרט פאַן מוזעלמאַנגען; איך האַבע דאס שייבען מיינגס הערן, דאס מיך בעאַרבעטאַנט, אייך אַן אייטע פריהערע לאַנע צוריקצובערינגען; אידר דער מאשא נאַהט אין שרייבען דעם סולאַמאָס הערויס, דאס ער זיינעם סעקרעטאַר צום פאַרלעזען נאַב. עס פאַנגט אַלזאָ נעדיר- מאַסען אַן: „אַך האַבע נעדאַרט, דאַ יודען אונ- ערטאַלנלך נעזאַהרען זינד; דאַ שפּרעכען מיט דען מוזעלמאַנגערן פאַן אַנגעזיכט צו אַנגעזיכט, זיא נעהמען אין דער שאַרבט מיט שוהען אונ דען פיסען, אונד דאָ קאָממט אַלזאָ פאַן דיינער שלעכטען רעליגיאָנ הער; דזא ביזט צו נאָרעראַזאָנ. יכמאַ אַלזאָס דזא אַן אַן אידרע פריהערע לאַנע ברענגען, וויא זיא אַן דער פר- אַנגענדיינס נעזוחנען אונד דיינער אייטאַרזיאַם אַט- טערוזרפען. דיא איינצינגען, וועלכע שוהע מאַנגען דיי- פען, זאָלזען דיעזענגען זיין, ווערדע מיט איינעם מאַס פערזעהען אונד אייגאַאַשע בעלידיגונ בראַנגען." דיא הדען קערדשען בהרזיע אונד נעבייטע אוס דער אַכבאַ אין דאס מעלאַה (דאס יודען-פיעבעל) צוריק, פיי- פאַלנס אַלזאָ דען שאַבבאַטשען אַלזאָ, דיא זיא אַרזע- מערדערע פאַן אידען, דיא בעשוהט הינזענגאַנגען וואַרען, קערדשען באַראַפס צוריק אינשבר דען בעשוט- פענונגען דער בעפאַלקערונג. זיינדדע ניאַדרזע דיא אַז- צאַהלונג אונונטערבראָכענען אונד בעליידיגונגען, אידרע שולדנער וואַרלע אידנען נעם בעצאַהלען אונד זיא מיט- סען זיך אַן דיא יודען, וויא אום צו בעשטעלן, דיא זיא נעסם מעדר וואַגען קאָנגען מיט אידנען נעם אייגע אַרבע צו שפּרעכען. מאַנאַאַ בלעכען דיא מראַיע דעם יודע- פיעדעלס בין האַלב 11 אויהר פרעשלאָסען צו וועלכער צייט דיא סאָלדאַטען קאַמען אונד דיא יודען נעכסט 2 ראַבבינען נאָך דעם הויזע דעם מאשא בעגלייטשען, דיעי- ליעם מאַן דיא אַן אַן 11 בין 3 אויהר נאַכמיטאַגס אין דער אַן- אַנגענוחטצע. וואַרדענ דיא אַפּטעטען, איין דער שוראַסט שטהנען. עגדלעך דיעק מאַן דיא אַפ דען מאשא. דער מאשא זאַגט צו אידנען, דאַס ער דיא האַבע רופען לאַסען, מיט מאַן אידס נעאַנט האַבען. דיא האַב- מען איהן בעשוליגדען, דאַס שרייבען דעם סולאַמאָס נע- פאַלשט צו האַבען, דיא אַנשוואַרטשען, דאַס דיא נעסם דערארטיגעס נעזאָגט האַבען, אונד דאַס דיא אייגען, דיא דיעזע אייסקערונג בעריכטעט האַטטען, דיא וועלכסט ע- פורדען האַבען. דערויף וואַרדט דאַס אַנגעט שרייבען פערלעזען, וועלכעס אין דעמזעלבען יינגע אַבגעפאַסט וואַר. דיא דיא נעסטע מאַל אונד דאַס אידנען פערבאָט, שוהע צו מראַגען.

דאַנדעלס-בעריכט דער וואָבע.

בודאַפעסט, 19. מאַי.

דאַס נעשאַפט קאָנגן נאָך אימעטער נעם אייגען אַ- דענעלזיכען אייסשוואַנס בעקאַמען, דאַצו וואַר דאַס וועסטער בזוהער צו אונבעשטאַנדי. עסט איין בעשטאַ- דענעס פרוהיאַהרסוועסטער ווייד פיישעס רעגען אין דאַס נעשאַפט ברענגען, דער עסקאָבעסט אוס ווידער שוואַס כהוידער נעוואַדען.

ווייצען, אים אַלגעמיינען פעסט. ביא וועניג אום- זאַטץ אונד אונפערגעדערטען פרייזען, הערבסטווייצען 10 גולד 75 קר.; — ראַגגען מעהר נעפאַלען 10 גולד 85—60 קר.; — גערסטע אונפערגעדערט. פשטשע-גערסטע 6 גולד 70 קר. ביז 6 גולד 95 קר., מאַלץ-גערסטע 7 גולד 30 קר. ביז 8 גולד 25 קר.; — האַפער שוואַך ביז 6 גולד 75 קר., דיא פיינע, משטשלוואַאַרע 6 גולד 30 קר., סערבישער 6 גולד 55 קר. — מאַיס אונפערגעדערט, באַנאַטער 5 גולד 80 קר. ביז 6 גולד 90 קר., וואַלאַכישער מיט 6 גולד פערקויפט.

מעהרפרייזיג פער 100 קילאָ אַב בודאַפעסט.									
8	7	6	5	4	3	2	1	0	N.
16.40	16.90	17.90	18.60	19.30	20.00	20.70	21.40	22.20	fl.
8½				פיינע מעהל נאַבע מעהל				8½	N.
14.00				4.40			5.20	15.10	fl.

	fl.	fr.		fl.	fr.
קאָרן	179	—	אונד פראַס-לאַזע	117	—
קאַרס	41	50	איינגעגר. אַבליז	95	75
קנאָבלאָוישעס . .	16	—	מעיסטאַראַל לאַזע	110	—
קאַרטאָיל . . .	20	50	איינער לאַגאַס-לאַזע	123	75
אַפּעל	—	—	טיזקעגלאַזע . .	27	—
אַפּרעס	—	—	נאַלד-וויקאַפּשע	5	50
אַלבאַלוגע . .	22	—	20 פראַנס-שטיקע	9	31
סאַמאַלוויע . .	24	50	10 פראַנס-וויכטל	1	18
פרעסטער לאַזע .	128	50	10 פ. אַמעטיסטאַל	9	59
לאַראַכער לאַזע .	23	50	1854 וועי שט.-שוואַר	125	—
אונג. נאָלד-ר. %	117	75	1860 וועי „ 500 אַל.	132	75
			1860 וועי „ 100 „	134	50
			1864 וועי „	176	—

אַלטאַשע-צעהלונגען פאַם 14. מאַי:

בודאַפעסט:	56	80	40	41	48
לוגין:	83	2	13	44	35
טעמעס:	57	17	35	54	59

פאַם 18. מאַי:

פראַג:	36	81	31	73	50
דעמבעריג:	61	61	55	59	36
הערמאַנשטאַדט:	63	31	59	73	54

פרעמדע-אַנטלעהנע דעפאָזיטע:

יקוט'אַ הדרי לעדעריר.

פערלאַוגנגן.

— (טהיים-לאַזע). פאַם 14. מאַי דאָ 1881 שאַפטסגעראַכטען צוזאַמען דיי לאַזע דעם טהיים- אונד סעמעריגער אַלטערענס פאַם יאָהרע 1880 וואַרדען פאַ- נעגדע 9 סעריען נעגאַגען: 1413 1786 2210 2661 3673 3771 4159 4278 4322 5332, סעריע 2210 נומפער 85 נעוואָגל **100.000** גולדען, ס'4278 גול' 8 נעוואָגן **4500** גולדען, ס' 2210 נומ' 63, ס' 2661 נומ' 10, ס' 4322 נומ' 64 אונד ס' 4322 נומ' 93 ענטליכע **1000** גולדען אונד **110** גולדען נעוואָגנען אַלזאָ אויסגעגען אין אַכטען סעריען עגטפאַלטענען נומערן. אויסגאַלזונג פאַם 15. מאַיטאָס 1881 אַב.

באַרזענקוריזע פאַם 17. מאַי.

פרי פאַם-לאַזע אונד שטאַמפּס-לאַזע.

	fl.	fc.		fl.	fr.
קאָרן	179	—	אונד פראַס-לאַזע	117	—
קאַרס	41	50	איינגעגר. אַבליז	95	75
קנאָבלאָוישעס . .	16	—	מעיסטאַראַל לאַזע	110	—
קאַרטאָיל . . .	20	50	איינער לאַגאַס-לאַזע	123	75
אַפּעל	—	—	טיזקעגלאַזע . .	27	—
אַפּרעס	—	—	נאַלד-וויקאַפּשע	5	50
אַלבאַלוגע . .	22	—	20 פראַנס-שטיקע	9	31
סאַמאַלוויע . .	24	50	10 פראַנס-וויכטל	1	18
פרעסטער לאַזע .	128	50	10 פ. אַמעטיסטאַל	9	59
לאַראַכער לאַזע .	23	50	1854 וועי שט.-שוואַר	125	—
אונג. נאָלד-ר. %	117	75	1860 וועי „ 500 אַל.	132	75
			1860 וועי „ 100 „	134	50
			1864 וועי „	176	—

יענע נעריאַטען אַבאַנגעגען, דערען פאַ- נומערען אַזע אין בשטען ווייז. יאַפאַס דיא עריעזיגע אַהרזע אַבאַנגעמענס אַיינשרייבען, דאַמיט אין דער צייטונגזזע דעם בראַשטעס קיינע אונטערברעכונג אייגטרעטע.

אַללען ז. ט. אויזאַלטען צור נעאַללגען בעאַכטונג!

אונטער אייזרעם של הרב מ"ה יוסף דובער הכהן אין ווי ע, (הכהן הגאון בשטאַדט מאַנ זלכן שפּעטער ב"מ) ווירד אין דער פאַבריק דער עדרען

אייג. טשענקער זאָהנע אין ווייען,

X. Bezirk, Laxenburgerstrasse Nr. 6—8.

בשר ציכאָריען קאַפּפּעע

דאס נאַנצע יאָהר הינדורך ערהיצט. דיא דעסבעזיגלעכען אַטטעסטע מאַכען אין פעגנס אייגער עריזיגקייט דעם אָבערבעזיגעס אונד ווייסבאַשדס-אַנטאַרזעגען, דערען סימאָן ר ר י ב ע ר, צו קראַקוי. יעדעס פאַקגען קאַפּפּעע- סורראָגאַט אייגט זיאָלל פערזיעגעדס מיט דעם אַבבעגאַטס- זיעגעל, אונד עריאַלע יעדער פ. ס. קיפּפּע אייגען אַט- טעסט. דער דיא עבערזיגע דער וואַאַרע בעזעלזבעגעס.

צו האַבען אין יעדעס רעגאַמענטס קיי- מאַנגס-נעשאַפטע זאָהאַלל אין בודאַפעסט אַלס אייד אין דער פראַפעזיגן. (10—20)

אויסקונפט אין בודאַפעסט עשטהיל אונטער פערטע- טער דער יודאַס קאַנ ז.

V. Bezirk, Grosse Kronengasse Nr. 19.

וויכטיג פיר רעגאַלייגפאַבטער!

טרעבער-עסטען, סאַוואַשטע-עסטען, רוס- עסטען, לאַנד-עסטען אונד אַללע לוקאַ- עסטענען אונד אַלע צור ערזעגונג אַללן ווייסטען נעשטאַנען אויף אַ הויך אַדעל אַפּאַטעק bei **Arnold Watterich, Budapest,** Fabrikslager: Tabakgasse, vis-á-vis dem isr. Tempel.

מאַנופאַקטוראַנס-בוכער אין אַללען שפּראַכען גראַטס. וויינבלאַדזיפּפּער, וויינבאַוועגונגס, ווייג- פערבעזיגונגס-עסטען, ווייג-נייסס, עטשעזיעגונגס- פּוליער, גלייצערן עטס. צור ווייג מאַנופאַ- לאַטאָר.

המבערגאַס, ציטראַנענגאַס בודאַפעסט.

! פיר הויזפרויען !

וואַרע „פראַנס-קאַפּפּע" נאָכלאַד דער עכטע פאַן

הייריך פראַנק זאָהנע אין לינץ

נעם נעם, וואַ ווירדע ער נעם אַז דיא אַללען אַבבאַ- ראַטען אונטערזיכט. אונד נעם אין שטיעפטע פאַרבע. דריק אונד אַבטיי אַנזאַגאַבטס. אַ וואַאַר דער נאַטע אונד דיא שטעגאַרזען נעם אַנזאַגאַרזיכ. אַללען דיא דאַזיר פערקאַרטע הויזפרויען, ווישטעס דען

ע כ ט ע ן פראַנס-קאַפּפּע

פאַן דעם נ ע אַ ל ש ט ע ן נ ע נ ע ר אַ אונטערזיכט, אונד דיא אַ ר ט ע ן נ ע נ ע ר- שיינען דעם עכטען, אויף אַללענדע אונטערשיידס ווענען:

Heinrich Franck Söhne
Ludwigsburg

דיעזענגען אַבבריקאַנטען, וועלכע נאַטען דאַלב אַדע- נאַנן אַאַשען, דאַבען דאַך נור דיא אַבבריק. דיא אַ ר ט ע ן נ ע נ ע ר אַנטען אַזע דיא אַלזאָ נעגען אויף דיא פיינאַ אונד פערלאַנגען דיא שעשטס נור דען

ע כ ט ע ן פראַנס-קאַפּפּע

מיט דעם נאַמענסצוג

Heinrich Franck Söhne
Ludwigsburg

דער אַזיעס אונטער דער אַבבעגאַטס-אַזיעס דעם הערן- אַבבעגער פאַלאַמאַס שפּעצער, אַרטיקעלן אונד וויזן, שטאַנדע דעם הערן אַבבעגאַבבעגער שייבער אַרטיקעל הרן אין קראַקוי, אַזע אַזע אַזע.

בשר פיר אויזראַלטען בשר

אַלס רישטעלל פערלאַנגלך בשר נאַראַנטירט אויס. אַז בעגיעהרן דורך אַללע בעריטשענדען נראַפ- אַז דעשטאַל-האַנדלונגען.

Herausgeber und verantw. Redakteur: Carl Lederer. Druck von Emerich Bartalits. Budapest, VIII., Esterházygasse Nr. 12.

הען, ואנסט ווידדען דיעזעלבען דורך דיא צונעה-מונגדע פלינדערונג געפאהרדעט.

פעטערסבורגער מטטהיילונגען ציאלנע בע-ליעט זיך דורך בוחהער דורך דיא יודעי-הטעצונ אנגערטטעט שהדע איף 100 מילליאנען רובעל.

נייעסטעס אויס אללען לאנדערען.

* (דיא דעפוטאציאן דער ארטה. יודענהייט אונגארנס אינד זיע-בענבירגענס.) בעשטעהענד אויס דען עהר-ווירדיגען הערדען אבערבאבבינען פאן פרעסבורג, וויא אנטען, האדיז-דראגה, מאטטערסדארף טאקאי, אינד שטהלווייסבורג: פערגאנג איס דען מט-גליעדערן דער דורכהרעהרונגס-קאמטססאן: הער-דען הערדמאן פאפפענהיים (פרעסבורג), זגמונד שאנפעלד (נייטרא), איזיראך אילל-מאנן (נראמאוהרען) אינד אנגאטען ריינ (בודהאפעסט) אוידרד פאן דענגער ק. אינד ק. האדיט דעם קראנפרעצען הודאלף אינד אהר-דער ק. אינד ק. האדיט דער קראנפרעצעס-סון שלפאנע אין דער אפנער קאנינס-בורג הילדאללסט עמפפאנגען. דער שפעצער דער דעפשאציאן, זיעע עהרווירדיגן הערד אבער-האבבינער ב. שרייבער איס פרעסבורג, העולט איינע אנגארישע אנשפראכע אינד אבער-ריכטע אינע פראטשאלט איס גשטאטטעטע גראטולאציאנס-אדרעסען, וואריין דיא האבבינען דאס הייסט בעדעקטען אינד דעם קראנפרעצעל-בען פאאר דען זעגען ברכה הוס" אין העראל-שער שפאבע פעטרשלטען, בייא וועלכער גע-לעגענהייט אממטסלבע גשטעלדעד דער דעפ-טאציאן דאס הייסט בעדעקטען. דאס קראנפרעצ-ליכע פאאר פערגינגט זיך מעהרמאלס אינד נאהס דיא הראנבעראבטע הולדיגונג איפס ליט-זעלבסט עגטעגען אינד בעעהרבטע פאסט אללע אויזעוגדען האבבינען מיט פרעכטליכען אנשפראכען. עריקלינגען זיך אס פאפרבלטבינסס אהרדער געמיינדען אינד דער גאנצען יד.-ארטה, קאפעסאן. — נאכדעם דיא יד.-ארטה. קאפ-עסאן עמפפאנגען וואהרדיג, גשאהה ערסט דער עמפפאנג דער אנדערען אזיראליטשען דעפ-טאציאנען.

* (דיא אבבריזעדעס קראנפרעצ-ליכען נאך דעם אבבאנ.) וואהרד-אים לעגטעטען אינגבלליק פערשאבען. דיא קראנ-פרעצעסס, פאן דען הערען פעסטליכען

עריטיקע אינגען הילגען בעטהייליגונגען אביער זיינע אנשטאלט. יעטצט אבער זעהען וויר אונזעריע אנגעלעגע-הייט אין דען האנדען מאנגנס מאנגנס. דער אונס אלס פערלאנגט לייטט קרגנס: דער ווייס. דאס זיינ קליינע פאהיג דינד: אונד אונזעריע האפפנונגען פרעהלטען אין נייטס דענגען."

דער ראטה. נאך אומסטר פערלענגן אנד צער-שפייס. הערטע נאר נכט אויף דאס. וואס אז אהס נעשפאנגען וואהר. דער אנבליק יוללעגס דס דיא נאך נכט פערגאנבסבן וואונדרן אין אהס אויף. אונד דאס-דער דער אלטע שפאהר. לאז עי אין נעדאנקען דען נייטאטאנ בייעד דורך. וואהרד אהן אויגסס יוללע אויף דאס פאאנקעלאנגע וואהרד. אלס הערר מעללעיר שטיינע, וואנד דער ראטה שפאבע-נד: „אז! דאס האבבען אנגעלעגענהייט! — יא זאן! — אין דייעזע אבבעגענבליק פיעל אהס אין. דער דייעזע הבבע אהס פרר בעגקער נעגעלדעס. אונד פלאטעלר ערבלאסענד ריעף ער: „פרר בעגקער? . . . וויא?" —

„הערר ראטה! דא דקהען אין מיר דיא פרעפבערבבע נאטטען דעס אונגרילכען בעגקער!"

דער ראטה מטטעל איינע טעגעללע בעזוגגונג מיט דער רעכטען נאך דער שרייבע. אלס וועגן ער נאכאנגע, אז דאס, האס עי זיא עבען הארטע. אויף וואהר זיין הארנדע אין אינאנדער. דיא, דיא נאטטען דעס דעפרר-אנטען!" „אללען דאס איין! פיעל אהס יוללע אונס וואהרס, שפרעכען זיא אן נכט אהס. דאס פרכטבערליכע וואהרס. דאס איין ברכטבערליכע בעגרכט אויף

ערמידעט אונד איסעדדעס עטוואס לייד דענד. נא-מענטליך אס האלטס. קאנן בייא דער אינגע-מרעטענגן קיהלען וויטטערונג זך נטסט גייען שטראאטצען אויסוטטענגן אונד זיא ווייד דער אינגע אין פראג ערסט נאך דען פפענגסטען שטאטטפנדען. אין פראג ערפיהר מאן דען אויפ-שוב זיא שפאט. דאס אללע פעטשפאבערייט נגגען בעריטטס בעגרעאפפען וואהרן, יא זאגאר דיא פערר-גגיגונגס-צייג מיט דען פראפעגנג-בעוואהנערן אנ-גקאבמטען וואהרן, דיא דאנן נאטרליך אינפער-רטסטעדער וואהרן ווידדער פעטשפאבערייט מטסטען.

* (דיא קאזיערנ-קאנגגנן אין געפאהה.) זאנגטאג נאכמטטאגס, אלס דיא קאנגגנן-קאנגגן עלזזאבעטה פאן שאנבארנ צם וועטטערגגנן אין דען ווייגער פאטטער פיהר, בעמערקטע דער בייא דער יאהרגגנגס-נאמטסע פאאטטרטע אבאליגטס. דאס דיא אבסטר דעס קאנ-זערל בען יאהרגגס לאבער אינד דער וואהנגן אין גגפאהר זיא. ער פיעל דען פפערדען אין דיא צינגעל. אין דעמזוגלבען מאמענט ערפאלגטע אויך שאן דער אבסטר-בחיר אינד דער וואהנגן פיעל נאך אינגער זיטטע. דיא קאזיערן, דיא פאן דער גראפן פעטטטיטט בעגלייטטע וואר, שטעגן אים: פאן דען גגגגגגבאלדיגגגדען אדעלגגגן קאפטגא יאהרדע אין אנגמטטערטטער פאהער גגהאלט אינד דיא האהנע פרר, וועלכע דען קלי-נגגן אנפאללד לגגן דער הייטטער אפגאהס, זטעטצטע, פאן דער מטטעלערזיילע זעהר אנגלהרטע אנגע-וואמלטגגן מטגגגע ערהפרבטפאללד בעגרטטס. דיא פאהרט נאך דעם פאטטער פאהרט.

* (אייגגגגגגגדעפפאטגגגגגגס רומגגגגגן קאזיערנ.) דיא פרוטגגגגגן אפגאנגגגגגן אין וטלאנד האבבען דיא יודען פגגגגגלאבטס. זיך אן דען צאהרגגגגגלבבטס אים שטגגגן אדרהבבען לבבבגגגגגן אינד אייגגגגגן טגגגגגס צו וועגדען. אס מאנאבט גגגגגגגג

אנדעם ער צוגלייך באט. ער מאגט עס צור קענונגס אויך דעם גראסען פּ׳ליקים בריינגען, ווא זעהר עס איהם לייד טהוט, דאס דאס אב־פאהרט פון דער בריב צים באהנהאף ניכט אין אפּפעגנס וואגען האבט ער פאלגען קאנגען. „דער אפּפעגע וואגען — מיינט דער קראנפּרינץ — וואר בי׳ז עס לעטצטען אייגענטליך בי׳ם שטוב־האלטען וואדרען, אללין מיינע פרוי האט זיך אין דען לעטצטען אאנגען ערקאלטען אונד אין ליב־טעס הייזער צוגעגאנגען, זא האט עס מיר ניכט ראטהזאם ערשיינען. דעזוגלייך אויף דען אפּפעגען אאנגען דעם לעטצטען, נאמענטליך אויף דער קעטטען־בריקע אויסזוגעטאגט, איך בי׳ם בשטוב זיא, טהיילען זיא דעם דען הערען אין דער פרעססע מיט. דענן איך מאכטע ניכט, דאס מאן פון אלם אנגעבליכליכיים (illetlenség) אויפגעסטאנדען, ווענן ווער בעשאלדיגט, דיא זיך אין אנס צו לייבע בעמהטע, ניכט אים אפּפעגען וואגען צוגעשטען.“

צו איינער גרופּפע געווענדעט, מיינט דער קראנפּרינץ, וויא איסערארדענטליך וואהלטהעוגד אידן אונד זיינע פרוי דער הערצליכע עמפּאנג בעריהרט אים בי׳ם שפּיעל פון נדעט וויעגס צוגלייכען ניכט. אביר־ענגס איזט עס ניכט זא זעהר דער גלאנץ, דען זיא אנס צו עדרען צו עגטאלטען דען דיא גטטע האטטען, וועלכער אנס עגטעקטע, אלס דיא וואהרהייט. דיא הערצליכקייט דער ווייר אין אללען קרייזען דער בעפאלקערונג בעגעגנעטען.“

צו דען ביידען פראנדענטען דעם ווייבסטאנדעס געווענדעט, שפּראך דער קראנפּרינץ:

„ווייר האנקען פּ׳ר דיא איסערארדענטליכע הערצליכע איפּפאהמונג, אבר בי׳ם גטטע זיא זעהר, דעם אס גאנגען לאנדע, עדערמאנן, מוטצ־טהיילען.“

אלס דאס ערסטע אבפאהרטס־צייכען ענגע־בען וואהרדע, ווייבטע דער קראנפּרינץ זיינער גמאהלין דען ארם אונד בי׳ידע טראגען, פון עלייעט־יפּפען דער דרייסען שטעהענדען הערצליך

פאלליעטאן.

דאס פערערבטע פערברעכען.

(15. פאָרטשעטצונג.)

פון אידרעם בעליידיגטען קונדליכען נעפּיהלע נעליי־מטע, שריעט דיא יונגע בריעף, אויס וועלכעם דעם ענדע־מען לעזער איין איינזאט מיטגעטהיילט וואהרדע. אידר נעוויהפען אין דאס אינגעריע אויס אנדע־מען אנדע אויגען אונד אין אנדע אויגען אונד אין אנדע אויגען אונד אין